

Ikäinstituutin lausunto HE 231_2021

Katja Borodulin, johtaja, Ikäinstituutti

Ikäinstituutin lausunto lakiesityksistä (1/3)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimintakyvyltään heikentyvien iäkkäiden parissa:

- ☞ Yhteistyön §4: lisätään kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö. Tämä vaikuttaa palveluntarvetta siirtävästi. Mahdollistaa toim.kykyä tukevia palveluita myös 3. sektorilta.
- ☞ Riski sosiaalipalveluiden hautautumisesta terveydenhuollon tehtävien alle. Tuemme lakiin kirjausta sanktioista, mikäli palvelut viivästyvät. Palveluiden piiriin pääsy ei saa venyä liikaa.

Osallisuus ja yhteisöllisyys:

- ☞ Iäkkäiden osallistuminen ja osallisuuden rooli jää lakiesityksissä kevyeksi. Osallisuus palveluketjuissa tulee mahdollistaa lakeja toimeenpantaessa. Kolmannelle sektorille tarjolla olevat roolit.
- ☞ Omaishoidon tuen laajentaminen koskemaan yhteisöllistä asumista on tervetullut lisä.

Henkilökunta ja osaaminen:

- ☞ Riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa, joilla riittävä osaaminen laaja-alaisen toimintakyvyn arviointiin, seurantaan ja tukemiseen. Keskeisten iäkkäiden haasteiden eli liikkumiskyvyn heikkeneminen, yksinäisyyden kokemukset ja muistisairaudet lisäävät palveluntarvetta.

Ikäinstituutin lausunto lakiesityksistä (2/3)

Digitaaliset palvelut:

- 🕒 Kirjaus miten pulmatilanteet pystytään hoitamaan. Kaikkiin palveluihin jatkuvaa arviointia, mitkä palvelut kannattaa hoitaa digitaalisesti.

Ennakointi ja neuvonta:

- 🕒 On hyvä, että asumisen ennakointi sisällytetään neuvontapalveluihin, tulee varmistaa henkilökunnan osaaminen.
- 🕒 §5 Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi esitetään, että suunnitelmiin on sisällytettävä tavoitteet, toimenpiteet ja yhteistyö ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakoimiseksi sekä niitä vastaavan asumisen kehittämiseksi. Tulee kerätä seurantatietoa.

Kotihoito:

- 🕒 Hyvää konkreettiset sisällöt, ml. säännökset kotikäyntien suunnittelusta ja kotihoiton toteuttamisesta. henkkoht suunnitelmat fyys. ja psyykk. toimintakyvyn kannalta (esim. liikkumissuunnitelma) tai kotiaskareiden tekeminen yhdessä asiakkaan kanssa tuovat ammattilaiselle konkretiaa hoivatyöhön ja lisäävät työn merkityksellisyyttä.
- 🕒 Huoli kotihoidon ensisijaisuuden periaatteesta käytännön toiminnan ohjaajana. Lain velvoite täsmällisiksi saantikriteereiksi asiakkaan luotettavaan palvelujen tarvearviointiin

Ikäinstituutin lausunto lakiesityksistä (3/3)

Asumisen ratkaisut:

- ☞ Saavutettavuutta tukevat toimet lain täytäntöönpanoon. Saavutettavuutta parannettaessa pääsy palveluiden piiriin helpottuu.
- ☞ Yhteisöllinen asuminen § 21b:Järjestämisen kriteereissä tulee huomioida, että henkilölle tarjotaan mahdollisuutta yhteisölliseen asumiseen riittävän aikaisessa vaiheessa, jotta siitä on hänelle hyötyä.
- ☞ Perhehoito § 21c: Pitkäaikaisen perhehoidon (ns välimuotoinen asumisratkaisu) täytettävä vastaavat yhteisöllisyyden, osallisuuden, turvallisuuden ja yksilöllisten tarpeiden huomioimisen mitä toteutuu ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (esim muistisairaus perheessä).
- ☞ Joustavat asumisen ratkaisut § 46c: Tukimuotojen uudistuttava (esim ARA) lain uudistuessa, samaan kohteeseen erilaisilla perusteilla palveluja tarvitsevia asukasryhmiä sekä ns. tavallista asumista.

Palveluiden seuranta ja arviointi:

- ☞ Tuemme ehdotusta asiakaspalautteen keräämisestä (ml. palveluiden määrä ja laatu, asumisen esteettömyys, saavutettavuus, turvallisuus ja kunnossapito)